

FRIHERRLIGA ÄTTEN von Ascheberg, UTESLUTEN, †.
GREVLIGA ÄTTEN von Ascheberg, NR 23, †.

Friherrlig 1673-12-18. Introducerad 1674 eller 1675.
Utesluten 1727 såsom introducerad i högre värdighet.

Grevlig 1687-12-10. Introducerad 1689-02-05.
Utdöd på svärdssidan 1722-02-01. Utdöd på spinsidan 1753-10-10.

Urgammal adlig ätt, som enligt traditionen härstammar från Italien och är känd genom urkunder redan 1169, med Burchard von Ascheberg. Ätten var redan 1296 bosatt i stiftet Paderborn och Münster i Westfalen. Därifrån utflyttade den i femtonde århundradet till Kurland och Ostpreussen samt senare även till Livland, Holstein och Rhenprovinserna med flera länder. Släkten är såsom friherrar von Ascheberg och Ascheberg-Kettler under nr 86 intagen på kurländska riddarhuset, varest även fältmarskalken Rutger von Ascheberg såsom ägare av slottet Ringen, introducerades med namnet Ascheberg-Söfdeborg under nr 197. Den svenska grenen tillhör den så kallade Byinkska ättelinjen.

FAM -7:1

Bernhard von Ascheberg, arvherre till Byink och Zurheide. Landtråd i stiftet Münster.

Gift med **Elisabeth von Landsberg** (*gennant Eggescheid* [1]).

Son:

Henrik von Ascheberg. Se Fam -6:1.

FAM -6:1

Henrik von Ascheberg (son av Bernhard von Ascheberg, Fam -7:1). Levde 1420.

Gift med **Hille von Hamern**.

Son:

Didrik von Ascheberg. Se Fam -5:1.

FAM -5:1

Didrik von Ascheberg (son av Henrik von Ascheberg, Fam -6:1), till Byink, Levde 1441–1470.

Gift med **Kunigunda von Landsberg**. Dotter av Vilhelm von Landsberg och NN.

Son:

Klas von Ascheberg. Se Fam -4:1.

FAM -4:1

Klas von Ascheberg (son av Didrik von Ascheberg, Fam -5:1), arvherre till Byink och Zurheide. Levde 1509.

Gift med **Maria von und zu Pickenbrock**. Dotter av NN von und zu Pickenbrock och NN von Hamern.

Söner:

Henrik von Ascheberg, till Byink. [1] Död 1566. Från honom stammar en ännu under 1700-talet i Tyskland fortlevande gren.

Gift med **Anna von der Reck**. [1]

Stefan von Ascheberg. Se Fam -3:1.

FAM -3:1

Stefan von Ascheberg (son av Klas von Ascheberg, Fam -4:1). Ryttmästare.

Kom 1539 till Livland och förvärvade sig där godset Lettau. Död troligen 1567. [3]

Gift 1:o troligen 1550 [3] med **Dorotea von Corbeck-Aschebrock**. Död senast 1554. Dotter av Frans von Corbeck-Aschebrock och NN von Lettau.

Gift 2:o 1554 med **Kerstin Rictmann**. [3]

Son:

1. **Rutger von Ascheberg**. Se Fam -2:1.

FAM -2:1

Rutger von Ascheberg (son av Stefan von Ascheberg, Fam -3:1), till Abgulden och Ringen i Kurland, där han bosatte sig. Geheimeråd och överhauptman hos hertigen av Kurland.

Gift med **Anna von der Brincken**. Dotter av kurländske geheimerådet Lorentz von der Brincken och Anna von Overlacker.

Söner:

Vilhelm von Ascheberg. Född 1585-11-14. Död 1642. Se Fam -1:1.

Rutger von Ascheberg [4, 12], herre till Ringen i Kurland. Kapten i polsk tjänst. Död 1666. [1] Från honom härstammar de ännu (år 1899) levande grenarna av friherrliga ätten von Ascheberg och Ascheberg-Kettler. Den senare introducerad vid riddarhuset i Kurland under nr 86.

Gift 1:o med **Agneta von Nolden**. [4]

Gift 2:o med **Elisabeth von Mangel**. [4]

FAM -1:1

Vilhelm von Ascheberg (son av Rutger von Ascheberg, Fam -2:1), arvherre till Abgulden och Ringen i Kurland. Född 1585-11-14. Död 1642 (1662 [3]). Var som ung page hos den litauiske fältherren Johan Carl Chodkiewitz. Stred som ryttare mot den svenske kungen Gustav II Adolf i det svensk-polska kriget, och deltog som sådan bl a under försvaret av Pernau. [4]

Gift 1617 på det Sackenska stamgodset Wangen vid staden Libau (Liepāja) i dagens Lettland [4], med **Margareta von der Osten, genannt Sacken**. Död 1663. [3] Dotter av hauptmannen på Grobin Didrik von der Osten, genannt Sacken, och Margareta von Rappe.

Barn:

Rutger von Ascheberg, friherre och greve von Ascheberg. Född 1621.

Fältmarskalk, generalguvernör och kungligt råd. Död 1693. Se Fam 1:1.

Ernst Johan. [3] Död 1696.

Anna Elisabeth. [5] Född 1626-11-22 på godset Berbonen i Kurland. Kom 1663 till Sverige. Död 1694-11-07 i Göteborg. Begravd 1695-01-27 i Kristine kyrka i Göteborg.

Gift 1:o 1664-08-04 med **Jens Bildt**, nr 678 (Fam -1:1), till Kåröd. Död 1674. Gift 2:o 1682-06-28 på Kåröd i Myckleby socken, Göteborgs och Bohus län, med generalen och landshövdingen **Johan Benedikt von Schönleben, naturaliserad och friherre von Schönleben**, nr 81 (Fam 1:1). Född 1613-10-30. Död 1706.

En dotter. [4]

Gift med översten **Johan Reinhold von Hornberg**. Denne levde som pensionär i Bohuslän hos sin svåger Rutger von Ascheberg. [4]

FAM 1:1

Rutger von Ascheberg, friherre och greve von Ascheberg (son av Vilhelm von Ascheberg, Fam -1:1), greve till Sövdeborg i Sövde socken och Ågerup i Norra Rörums socken, båda i Malmöhus län, friherre till Gullmarsberg i Skredsviks socken, Göteborgs och Bohus län, herre till Tosterup i Tostarps socken, Kristianstads län, samt Holma i Brastads socken, Kastellgården i Ytterby socken, Stenungsö i Norums socken, Ström i Hjärtums socken och Torreby i Foss socken m fl, alla i Göteborgs och Bohus län, ävensom till slottet Ringen i Kurland. Huvudman 1689-02-05 vid intrudktionen. Född 1621-06-02 på Berbonen i Kurland. Page först hos överste Brinck (von der Brincken [5]) 1634-06-05, sedan hos överste Reinhold von Rosen 1634-08-13 [5], vilka båda förde regementen i hertig Bernhard av Weimars armé. Deltog i denna armés operationer tillsammans med den svenska armén under Gustaf Horn sommaren 1634 samt dess fälttåg i sydöstra Tyskland, Franche-Comté och Elsass 1635–1638. Page hos lantgreven Fredrik av Hessen-Kassel 1638-12-02. Ryttare vid lantgrevens regemente i svensk tjänst 1640-12-02. Deltog under Johan Banér i vinterfälttåget 1641. Friryttare 1642-10-... Deltog i Torstensons fälttåg i Schlesien och Mähren 1642 och till Danmark 1643–1644. Kornett under fälttåget i Holstein och Schlesvig [5] vid lantgreven av Hessens regemente 1644-07-12. Bevistade fälttåget i Böhmen 1645. Kaptenlöjtnant vid lantgreven av Hessens livkompani [5] 1645-10-17. Ryttmästare 1646. Deltog under Carl Gustaf Wrangel i fälttågen i Bayern 1646 och 1648 och däremellan i Böhmen 1647. Avsked ur svensk tjänst 1648-09-07. Överamtman hos lantgreven av Hessen-Darmstadt 1651-02-24. Erhöll värvningspatent för värvande av sex kompanier ryttare i svensk tjänst 1655-06-19. Deltog i Karl X Gustavs fälttåg i Polen 1656 och i Danmark 1657–1660. Överstelöjtnant vid svenska kavalleriet 1655-05-24. [5] Överste 1656-03-10. Medverkade som överste vid det kända

'tåget över bält' 1658. [4, s 50] Generalmajor av kavalleriet 1664-08-31. Generallöjtnant 1670-03-10. Friherre 1673-12-18 och erhöll därtill Kastellgården som friherreskap. [5] Introducerad 1674 eller 1675 [6] men utesluten 1727 såsom 1689 introducerad i högre värdighet. Uppsatte Änkedrottningens livregemente till häst 1674. General av kavalleriet 1674-09-23. Överbefälhavare under den så kallade Gyldenlövefejden i Bohuslän 1675. Deltog i Karl XI:s fälttåg i södra Sverige 1676–1679. Guvernör i Bohuslän 1677-05-02. Generalfältmarskalkslöjtnant 1677-08-10. Fältmarskalk 1678-11-10. Ordförande i Krigsrätten 1677-12-10. [5] Guvernör över Bohuslän, Dal och Göteborg m m 1679-09-26. Generalguvernör över Skåne, Halland och Blekinge 1680-06-24. Generalguvernör över Skåne, Halland, Bohuslän samt Göteborg m m 1680-09-04. Utnämnd till kungligt råd 1681-09-10. Upphöjd till greve 1687-12-10. Introducerad 1689-02-05 under nr 23. [7] Död 1693-04-17 i Göteborg. Begravd 1694-08-26 i ett av honom själv uppfört gravkor invid Kristine kyrka, Göteborg, [8] i närvaro av konung Karl XI. Greve Ascheberg deltog under sin fyrtiofemåriga krigarbana i inte mindre än femton större drabbningar, från slaget vid Nördlingen 1634 till slagen vid Halmstad, Lund och Landskrona 1676 och 1677. Såsom generalguvernör över ett bland de mest vidsträckta områden någon svensk ämbetsman haft under sin styrelse fyllde han sin plats med nit och skicklighet, ordnade roterings- och indelningsverket i Bohuslän och Skåne samt arbetade med framgång på att sammanknyta de nyvunna landskapen med Sverige och återupprätta Lunds akademi. Han erhöll även dyrbara bevis på tillgivenhet och tacksamhet av konung Karl XI. 'Konung Carl Gustaf, lät hänga på honom ett av dess dyra escharp, gav honom en värja, som konungen sjelf burit, skänkte honom en guldkedja af 2000 Rd värde, samt ett gods i Preussen af 30.000 Rd:s värde.' Till minne av Rutger von Ascheberg slogs av Svenska Akademien en minnesmedalj 1790, graverad av C G Fehrman. [10] Åtsidan pryds av en profil av Rutger von Ascheberg med det omkringliggande citatet 'IDEM PACIS ERAS MEDIUSQUE BELLI', medan det på framsidan ses texten 'AB ASCHEBERG COM (es) SEN (ator) R (egis) MARESCH (allus) PLUR (ium) PROV (inciarum) GÜBERNAT (or) NATUS MDXXIII SVEC (iae) COMMODO IMPENS (is) ANNIS LV OB (iit) MDCXCIII.' [10] Litteratur: Alf Åberg, *Rutger von Ascheberg, fältmarskalk och generalguvernör*, 1950; *Genealogisches handbuch der baltischen Ritterschaften*; *Svenskt biografiskt lexikon*; Carl Lagerberg, *Aschebergiska grafkoret i Kristine Kyrka i Göteborg*, 1899; Zetterberg och Uddgren, *Bohusläns regemente 1661–1920*, 1922.

Gift 1650-11-25 på slottet Grossen-Busseck i Oberhessen med **Maria Eleonora von Busseck genannt München**. Född 1632-03-26 på slottet Busseck. Död 1690-06-09 i Malmö. Begravd 1691-08-09 i Kristine kyrka i Göteborg. [8]

Dotter av Johan Filip von Busseck genannt München och Clara Sabina von Öijenhäusen.

Barn (de fick 25 barn, varav 9 dödfödda; av de 16 levande finns endast 12 antecknade som nedan anges):

Georg Fredrik. Född 1651-12-09 på slottet Föhle i Hessen, Tyskland. Student i Uppsala 1667-12-.. . Överstelöjtnant vid Hälsinge regemente 1675-05-11. Skjutet vid Kristianstads belägring 1677-08-16. [11] Död ogift 1677-08-22 på Löberöd i Högseröds socken, Malmöhus län, 'i kallbrand'. [1] Begravd 1685-06-21 samtidigt som sin yngre bror i det Aschebergska gravkoret vid Kristine kyrka, Göteborg, [8] där hans huvudbaner finns uppsatt.

Margareta Sabina. Född 1652-11-25. Död 1738-02-04.

Gift 1:o med **Christian Bildt**, se adliga ätten Bildt, nr 678 (Fam -1:1). Född 1645-02-24. Död 1672-06-08.

Gift 2:o med översten **Georg (Jöran) Lilliehöök** (Lilliehöök av Istrum), se adliga ätten Lilliehöök af Gälared och Kolbäck, nr 66 (OFam 7:1). Död 1727-08-14.

Ludvig Wolrath. Född 1654-07-06 på slottet Föhle i Hessen, Tyskland. Inskrivet vid gymnasiet i Bremen 1666; inskrivet vid Lunds universitet 1668; inskrivet vid universitetet i Giessen 1672. [1] Kornett vid Livregementet till häst 1675. Löjtnant 1676-11-25. Ryttnästare 1676-12-28. Död ogift 1677-04-14 i Göteborg. Begravd 1685-06-21 samtidigt som sin äldre bror i det Aschebergska gravkoret vid Kristine kyrka, Göteborg. [8]

Anna Elisabet. Född 1656-05-10. Död 1686-09-02 på (Stora) Kålltorp i (Västra) Gerums socken, Skaraborgs län. [8] Begravd 1687-01-30 i Aschebergska gravkoret i Kristine kyrka i Göteborg.

Gift 1679 med överstelöjtnanten **Arvid Soop**, nr 10 (Fam 8:3). Död 1719, före 1719-12-20.

Carl Gustaf. Född 1659-09-13. Död 1660-05-15.

Rutger. Född 1660-06-06. Död 1660-06-15.

Gustaf Adolf. Född 1661. Överstelöjtnant. Död 1692. Se Fam 2:1.

Christian Ludvig (skrev sig von Aschenberg), till Ågerup i Norra Rörums socken, Malmöhus län, samt Gullmarsberg i Skredsviks socken och Holma i Brastads socken, båda i Göteborgs och Bohus län. Huvudman 1693-04-17 efter fadern. Född 1662-06-04. Volontär vid Sparres infanteriregemente i Holland 1680-12-24. Fänrik 1681-11-28. Avsked 1682-12-29. Löjtnant vid Livgardet 1683-07-30. Kapten 1687-01-13. Deltog under kurfurstens av Bayern befäl i de allierades fälttåg vid Rhen 1690 och under hertigen av Luxemburg i

fransmännens fälttåg i Flandern 1691. Efterträdde sin broder som överstelöjtnant vid Riksänkedrottningens livregemente till häst 1692-07-01. Överste för Riksänkedrottningens livregemente till häst efter fadern 1694-08-27. Generalmajor av kavalleriet 1709-09-11. Konfirmationsfullmakt 1710-03-21. Deltog i skånska fälttåget 1710 och fälttåget i Bohuslän 1711. Var tidtals ställföreträdande befälhavare över bohuslänska armén 1710–1712, bl a vid slaget i Gadebusch 1712-12-09 då generallöjtnant Dücker i stridens början blivit sårad. [9] Deltog i Magnus Stenbocks fälttåg i Mecklenburg och Schleswig-Holstein 1712–1713. Kommendant över den svenska delen av garnisonen i Magnus Stenbocks armé. [9] Generallöjtnant av kavalleriet 1713-03-27. Fången vid Tönningen 1713-05-16. Hemkom 1714. Deltog i norska fälttåget 1716. Retirerade med sin kår från sin ställning mellan Glommen och gränsen, varför han fick avsked från sin överstebeställning 1716-06-14. Död barnlös 1722-02-01 på Sövdeborg i Sövde socken, Malmöhus län, och slöt ätten på svärdssidan. Begravd 1722-05-25. Christian Ludvigs och hans makas lik flyttades 1722-08-06 till Aschebergiska gravkoret vid Kristine kyrka i Göteborg. Litteratur: *Svenskt biografiskt lexikon*; Carl Lagerberg, *Aschebergiska grafkoret i Kristine Kyrka i Göteborg*, 1899; Zetterberg och Uddgren, *Bohusläns regemente 1661–1920*, 1922.

Gift 1698-01-13 i Tyska Sankta Gertruds församling, Stockholm, [8] med grevinnan **Mariana Margareta Wittenberg**. Född 1674. Död 1720-08-09. Dotter av generallöjtnanten, greve Johan Leonard Wittenberg, nr 15 (Fam 2:1), och grevinnan Polydora Christiana Wrangel af Salmis, nr 13 (Fam 1:1).

Eleonora Elisabet. Född 1663-09-13. Död 1737-11-13 'på landet' [12]. Flyttad 1739-05-17 till Aschebergiska gravkoret vid Kristine kyrka i Göteborg. [12] Gift 1679-09-14 med landshövdingen **David Makeléer, friherre Makeléer**, se friherrliga ätten Maclean, nr 306 (Fam 1:1). Död 1708.

Sofia Lovisa. Född 1664-08-23. Död 1720-08-01. En medalj i 23:e storleken med profilporträtt föreställande Sofia Lovisa von Ascheberg skars i elfenben av J Cavailler, och gjöts senare i mässing i okänt antal, troligtvis, av N Keder. [10] Gift 1685-06-30 med kungliga rådet, generalamiralen, friherre **Hans Wachtmeister af Björkö, greve Wachtmeister af Johannishus**, nr 25 (Fam 1:1). Född 1641-12-24. Död 1714-02-15.

Otto Vilhelm. Född 1665-08-05 på gården Holma i Brastads socken, Göteborgs och Bohus län. Kornett vid Riksänkedrottningens livregemente till häst 1682-04-20. Löjtnant 1684-03-04. Kaptan 1686. Död 1687-06-02 i Malmö. Begravd 1689-10-20 i Aschebergiska gravkoret vid Kristine kyrka i Göteborg, där hans huvudbaner finns uppsatt.

Margareta. Född 1671-07-09 på Holma i Brastads socken, Göteborgs och Bohus län. Död 1753-10-10 på Vittskövle i Vittskövle socken, Kristianstads län, och slöt ätten på spinnsidan. Begravd 1753-12-13 i Vittskövle kyrka. [13]. 'Hon säges ha ärvt faderns sällsynta duglighet och arbetsförmåga, och skall till och med ha skött sin avlidne makes regemente.' [1] Hon värvade efter sin makes bortgång ett eget kompani om 200 man, efter ett tidigare kontrakt uppstat av hennes make och kung Karl XI vilket kungen vägrade bryta, trots makens bortgång. [14, 1961, s 253] Litteratur: *Svenskt biografiskt lexikon*; Genealogiska föreningen, *Släkt och Hävd*, 1961; Carl Lagerberg, *Aschebergiska gravkoret i Kristine Kyrka i Göteborg*, 1899; A Barnekow, *Anteckningar om släkten Barnekow*, 1908.

Gift 1691-01-27 i Malmö Caroli församling [8] med översten **Kjell Christoffer Barnekow**, nr 23 (Fam 2:1). Född 1663-12-13. Död 1700-12-19.

Herman Ernst. [5] Kornett vid Riksänkedrottningens livregemente till häst 1678-11-18. Fullmakt av Rutger von Ascheberg. Löjtnant vid Riksänkedrottningens livregemente till häst 1682-03-17.

FAM 2:1

Gustaf Adolf (skrev sig von Aschenberg). Född 1661-06-23 i Lübeck. [1] Kornett vid Königsmarcks regemente i fransk tjänst 1661. Löjtnant 1682-10-00. Ryttmästare vid Änkedrottningens livregemente till häst 1683-09-17.

Överstelöjtnant 1689-06-22. Död 1692-01-26 i Malmö. [1]. Begravd 1693-02-12 på samma gång som sin maka och parets son i Aschebergiska gravkoret vid Kristine kyrka, Göteborg. [8]

Gift 1690-06-03 på Stockholms slott [1] (Hovförsamlingen, Stockholm [8]) med grevinnan **Beata Torstenson**. Född 1667-11-28. Död 1691-08-13. Dotter av kungliga rådet och presidenten, greve Anders Torstenson, nr 7 (Fam 2:1), och grevinnan Christina Catharina Stenbock, nr 12 (Fam 4:3).

Son:

En **son**. Dödfödd 1691-08-13.

Litteraturförteckning

- [1] C. Lagerberg, *Aschebergiska grafkoret i Kristine kyrka i Göteborg jämte biografiska anteckningar om Aschebergiska ätten.*, Göteborg: Bonniers, 1899.
- [2] Riddarhusarkivet i Riga.
- [3] *Genealogisches handbuch der baltischen Ritterschaften.*
- [4] A. Åberg, *Rutger von Ascheberg, fältmarskalk och generalguvernör*, Malmö: Gleerups, 1950.
- [5] Riddarhusarkivet, *Stamtavlorna, 2:a redaktionen.*
- [6] G. Elgenstierna, *Den introducerade svenska adelns ättartavlor, tillägg och rättelser*, vol. IX, Stockholm: Norstedt, 1936.
- [7] Riksdagen, *Sveriges ridderskaps och adels riksdagsprotokoll.*
- [8] *Aktuell födelse-, vigsel- eller dödbok i berörd församlings kyrkoarkiv.*
- [9] Riksarkivet, *Svenskt biografiskt lexikon*, 1917–.
- [10] B. E. Hildebrand, *Minnespenningar öfver enskilda svenska män och qvinnor*, Stockholm, 1860.
- [11] G. Anrep, *Anreps Ättartaflor, anteckningar i B. Schlegels interfolierade exemplar.*
- [12] Riddarhusarkivet, *Samlingen biografica.*
- [13] G. Elgenstierna, *Den introducerade svenska adelns ättartavlor, anteckningar i Otto Waldes exemplar.*
- [14] Genealogiska föreningen, *Släkt och hävd*, 1950–.